

Z PRVNÍ RUKY

Zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

PODZIM 2021

#vodavprvnilinii

INVESTICE

Modernizace Úpravny vody Nová Ves finišuje

4

PANORAMA

Čistírenské provozy z ptačí perspektivy

12

REGION

Podpora sociálního podnikání a udržitelného rozvoje

16

Vážení čtenáři,

otevíváte podzimní vydání čtvrtletníku naší vodárenské společnosti v době, která je nejen v naší zemi velice turbulentní a z různých sektorů fungování společnosti přicházejí nejen dobré zprávy. Dynamicky vyskočily ceny elektrické energie a plynu na burzách, krachuje řada alternativních dodavatelů těchto komodit. Další vývoj na trhu se predikuje velmi obtížně, protože ho ovlivňuje řada faktorů emisními povolenkami počínaje, přes ambiciózní kroky Evropské unie ve snaze snížit emise skleníkových plynů až po spekulativní chování na trhu a politické tlaky ze strany producentů plynu.

Zdá se, že covidová epidemie také není zažehnána, jak jsme si mysleli ještě v první polovině roku, kdy každý den akceleroval počet lidí, kteří se nechávali očkovat. Zájem o očkování opadl, čísla nakažených začala opět růst, stejně jako počet hospitalizovaných pacientů. Vlády v jednotlivých zemích Evropy opět zpřísňují svá opatření, aby přesvědčily obyvatelstvo o nutnosti nechat se naočkovat.

Do toho máme za sebou volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které překreslily výrazně českou politickou mapu především v důsledku toho, že se řada stran do poslaneckých lavic neprobojovala. V době, kdy odchází toto vydání do tiskárny, se stále vyjednává o vzniku nové vlády.

Naše společnost nežije ve vzduchoprázdnu a všechny popsané skutečnosti na její fungování mají vliv. Ať již v každodenní činnosti v důsledku kroků zabráňujícím dalšímu šíření nového typu koronaviru, nebo v širším a dlouhodobějším kontextu kvůli zdražování energií, chemikálií, materiálů nebo stavebních prací.

Držme si palce, ať tímto turbulentním obdobím všichni projdeme co nejlépe a ve zdraví!

Mgr. Marek Síbrt
manažer vnějších vztahů, mluvčí

Obsah

Aktuálně

3

Přípravte se na zimu

Investice

4

Modernizace Úpravny vody Nová Ves finišuje

Historie

6

Největší úpravna vody v Beskydech

Investice

8

Stavební sezóna vrcholí

Deratizace

11

Podzimní ohnisková deratizace

Panorama

12

Čistírenské provozy z ptačí perspektivy

Služby

14

Sdílené vývozy žump a septiků

Povodí Odry

15

Chystá se modernizace jezu ve Frýdku-Místku

Region

16

Auto pro sociální podnikání díky spolupráci se spolkem TRIANON

Vzdělávání

17

Vzdělávací programy o vodě zpět ve školách

Region

18

Úspěšné projekty v programu Plaveme v tom spolu!

Zaměstnanci

22

Kynologické školení pro VodoTech

Zabezpečme vodoměry před mrazem!

Výměna poničeného vodoměru se domácnostem prodraží. Budme odpovědní od prvních dnů, kdy dorazily noční a raní mrazy, a provedme potřebná opatření!

Když klesnou venkovní teploty pod nulu, je kromě pečlivého zazimování zahrady, domu a veškerého venkovního vybavení nutné se zaměřit také na to, jak zajistit před mrazem domovní vodoměr. Zabráníme tím jejich poškození. Tím, že tyto záležitosti nepodceníme, se vyhneme nepříjemným situacím, které mohou mít kromě našeho pohodlí a poškozeného majetku nepříjemný dopad také na naši peněženku.

Zaizolujeme vodoměr a přívod vody

Co je nutné s ohledem na zabezpečení vodoměrů podniknout, do značné míry závisí na tom, kde je dané zařízení umístěno. „Pokud je vodoměr umístěn ve venkovní šachtě, je potřeba zkontrolovat její spoehlivé uzavření tak, aby nedocházelo k neúměrnému prochlazování jejího vnitřního prostoru. Pokud se potrubí a vodoměr nacházejí v hloubce, kde mohou zmraznout, je potřeba zajistit poklop tepelnou izolací. Použit je možné například polystyren nebo minerální izolační vatu – nikoliv ale skelnou,“ vysvětluje vedoucí oddělení vodovodů SmVaK Ostrava Roman Bouda.

Pokud je vodoměr umístěn uvnitř domu, chaty, chalupy nebo jiné nemovitosti, je nezbytné zabránit vystavení vnitřní instalace a vodoměru účinkům mrazu například vnější tepelnou izolací. Je potřeba také prověřit, jestli nemůže mrazivý vzduch pronikat k vodoměru například sklepním oknem, což bývá často opomíjené citlivé místo pro tento typ havárií. Teplota v daném prostoru se musí dlouhodobě pohybovat nad bodem mrazu. Potrubí vnitřních rozvodů je žádoucí

obalit izolačním materiálem. „Chaty a chalupy, které nejsou v průběhu zimy obývané, jsou velmi často místem, kde dochází k havarijním situacím. Vodoměr zamrzne, dojde k jeho poničení, ale důsledky v podobě vytopeného prostoru se projeví až poté, kdy mráz povolí. Lidé potom přijíždějí po zimě do svých objektů, kde je čeká nemilé a nákladné překvapení,“ říká Bouda.

„K poškození vodoměru může dojít také v případě, když se někdo snaží zamrzlou vnitřní instalaci včetně vodoměru rozmrazovat vysokou teplotou – například horkovzdušnou pistolí nebo otevřeným ohněm. Tento extrémní zásah většinou vede k tomu, že vodoměr zůstane nefunkční a je nutné ho vyměnit. Poškození plastových částí vodoměru vysokou teplotou je zjištělné po jeho demontáži. Těmto rychlým a radikálním řešením se rozhodně vyhneme, přinesou vždy víc škody než užítku,“ popisuje Bouda.

Finanční důsledky

Všechny vyjmenované případy poškození vodoměru mají negativní finanční dopad na zákazníka, od něhož SmVaK Ostrava následně vyžadují náhradu škody spočívající ve výměně poškozeného zařízení. Odběratelé totiž odpovídají za jeho zabezpečení. Škodná částka se odvíjí od aktuální prodejní ceny daného typu vodoměru a času potřebného pro jeho montáž. Průměrně může jít zhruba o 2 000 korun.

Před zamrznutím je nutné chránit také vodovodní přípojku. Základním faktorem je to, aby byla dodržena takzvaná nezamrzná hloubka, kdy se doporučuje jako minimální krytí potrubí jeden metr, ve zpevněných plochách až 150 centimetrů. Kritickým místem jsou zde místa venkovních uzavíracích armatur, místa se sníženým krytím (například přechody vodních toků) nebo souběhy s potrubím dešťových kanalizací.

Zákaznická centra s přísným režimem

Na konci května se za přísných hygienických pravidel a s nutností předchozí rezervace termínu návštěvy otevřela po jarních omezeních souvisejících s pandemickou situací zákaznická centra a oddělení vyjadřování pro veřejnost

Návštěvy zákaznického centra SmVaK Ostrava nebo oddělení vyjadřování jsou umožněny pouze přes rezervační systém, který zákazníci najdou na internetové stránce www.smvak.cz v sekci Zákazníci. Bez předchozí rezervace termínu nebude návštěva umožněna.

Provozní doba zákaznických center pro veřejnost:

Pondělí	8:00 - 12:00	13:00 - 17:00
Středa	8:00 - 12:00	13:00 - 17:00

Při návštěvě zákaznických center je nezbytné dodržovat tato pravidla:

- Vstup je umožněn pouze osobám se zakrytými dýchacími cestami (respirátor),
- Do kanceláře zákaznického centra je možné vstupovat pouze jednotlivě a na vyzvání zaměstnanky SmVaK Ostrava,
- Při pohybu v čekacích prostorech zákaznického centra je nezbytné dodržovat rozestupy minimálně dva metry, jak určuje příslušné značení.

„Nadále upřednostňujeme v zájmu ochrany zákazníků i zaměstnanců vyřizování záležitostí neosobní formou – emailem na adresách smvak@smvak.cz

zakaznickesluzby@smvak.cz, prostřednictvím bezplatné zákaznické linky 800 292 400 a využitím bezhotovostní platby. Zvažte proto, prosím, zda je Vaše návštěva zákaznického centra opravdu nezbytná,“ říká ekonomická ředitelka SmVaK Ostrava Halina Studničková.

Jak mohou lidé komunikovat a vyřizovat své požadavky bez nutnosti osobního kontaktu:

- **Bezplatná zákaznická linka 800 292 400** je v provozu v pracovní dny od 7:30 do 20:00. Linka byla technicky a personálně posílena, aby byly bez problémů plněny požadavky zákazníků. Bezplatná poruchová linka 800 292 300 zůstává v provozu non stop.
- **Speciální emailová schránka** zakaznickesluzby@smvak.cz, kam se mohou lidé obracet se svými požadavky. Dále zůstává v provozu také emailová schránka smvak@smvak.cz.
- **Služby** vodárenské společnosti lze dále objednávat přes aplikaci nabidkasluzeb.smvak.cz.
- **Důležité formuláře a dokumenty** jsou pro zákazníky připraveny ke stažení na internetových stránkách www.smvak.cz, sekce Zákazníci, podsložka Dokumenty ke stažení.
- **Oddělení vyjadřování** – Lidé mohou podávat žádosti o vyjádření k existenci sítě, k možnostem napojení na vodovodní nebo kanalizační řad nebo odsouhlasení projektové dokumentace přes internetové stránky www.smvak.cz bez nutnosti fyzického kontaktu a návštěvy zákaznického centra. S dotazy je možné se obracet na bezplatnou zákaznickou linku 800 292 400.

Finišuje modernizace Úpravny vody Nová Ves

V největší beskydské úpravně pitné vody byla na konci roku 2018 zahájena investice za téměř 130 milionů korun, během níž došlo k rekonstrukci technicky a provozně zastaralých technologických celků úpravy včetně automatů řídících její provoz. Stavební práce jsou v dominantní míře dokončeny, technologické celky postupně najely nebo na- jížďejí do zkušebního provozu, který má otestovat jejich bezvadné fungování a vychytat případné nedostatky.

V letech 2017 – 2018 zároveň proběhla komplexní modernizace ka- lového hospodářství úpravy vody za zhruba 50 milionů korun. Několik milionů korun si v roce 2020 vyžádala také oprava fasády a dalších stavebních prvků komplexu budov, které tím získaly este- ticky odpovídající podobu.

Informační technologie

Výměnou prošly během významné investice technologické a sta- vební celky, které spolehlivě sloužily několik desítek let a v minulosti prošly řadou dílčích rekonstrukcí. Zároveň byl instalován nový automatizovaný systém řízení. To vše s využitím nejmodernějších prvků a systémů. „Pokrok v informačních technologiích se logicky ne- můžeme vyhnout ani výrobě pitné vody. Data ze všech provozních celků nyní směřují na velín úpravy, který je kompletně zmodernizovaný, a centrální dispečink společnosti. Procesory jednotlivých celků mezi sebou navzájem komunikují po optických kabelech. Technologie je možné dálkově sledovat, ale také ovládat,“ vysvětluje ředitel Ostrav- ského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Na technologickém PC byl nainstalován nový vizualizační software pro sledování a ovládání technologie v dálkovém režimu. Veškerý systém řízení je programován přes nové PLC. Velín úpravy byl doplněn o velkoplošnou obrazovku.

Nové srdce úpravy

Modernizována byla také technologie srdce úpravy - 12 otevře- ných pískových rychlofiltrů. „Zcela nově byla vyřešena odtoková re- gulace vody z filtrů, ultrazvukovými snímači nyní měříme hladinu vody ve filtrech, které jsou osazeny novými zákaloměry. Byly u nich také in- stalovány rozvaděče se zobrazovacími dotykovými displeji pro možnost ručního ovládání, které nahradily stávající ovládací pulty filtračních

jednotek. Rozvody vody jsou z nerez,“ popisuje Komínek.

Vyměněna byla také čerpadla a dmychadla ve strojovně, proběhly rovněž stavební úpravy vnitřních prostor. „Vybudovali jsme komplet- ně nové chlorové hospodářství a nahradili staré výrobní jednotky oxidu chloričitého za nové, nahrazena byla také stávající malá vodní elektrár- na s dvěma generátory o výkonu 200 kW na jednu průtokovou turbínu s generátorem s výkonem 465 kW s plně automatizovaným řídicím systémem se vzdálenou správou,“ upřesňuje Komínek.

Po dokončení rekonstrukce je systém řízení provozu úpravy na špičkové úrovni odpovídající stávajícím moderním trendům auto- matizace provozů s použitím nejmodernějších technologií. Techno- logické celky byly nahrazeny nejlepšími dostupnými technologiemi s cílem zabezpečit a zachovat vysokou kvalitu vyráběné pitné vody v požadovaném množství.

Modernizace kalového hospodářství

V letech 2017 – 2018 proběhl v Nové Vsi také významný investiční projekt za více než 50 milionů korun s cílem zefektivnit zpracování kalu vznikajícího při úpravě surové vody na vodu pitnou. Díky tomu došlo ke snížení nákladů na zpracování kalu, nové technologie zmenšily dopady likvidace kalu na životní prostředí.

Údolní nádrž Šance

Údolní nádrž Šance na řece Ostravici nad stejnojmennou obcí byla vybudována v letech 1964 až 1969 podle původních úvah o potřebě ochrany před povodněmi později doplněné záměrem zásobení regionu pitnou vodou. Povodí nádrže má 164,4 km², celkový objem je 61,8 milionů m³, z toho více než 43 milionu zásobní, více než 15 milionu retenční a 2,5 milionu stálý. Zatočená plocha činí 337 hektarů.

V uplynulých letech prošlo vodní dílo významnou modernizací za téměř půl miliardy korun. Díky vybudování nového přelivu, skluzu a vývaru dokáže přehrada převést extrémní desetitisíciletou povodeň. Bezpečnost se posílila také navýšením a úpravou koruny hráze včetně nového vlnolamu.

Do úpravy v Nové Vsi je surová voda z Šance dodávána gravitačně, z nádrže je možný odběr z pěti výškových horizontů.

„Při úpravě surové vody na vodu pitnou dochází k produkci kalové vody. Ta vzniká zejména při regeneraci (praní) pískových filtrů. Ty slouží k zachycování nerozpuštěných látek a sedimentů vyskytujících se v povrchové vodě. Tato kalová voda se dále zpracovává a prochází procesem oddělení pevné a kapalné části,“ popisuje Jiří Komínek.

Kal byl před rekonstrukcí po smísení s vápenným hydrátem, který zvyšuje účinnost procesu, dále odvodňován v komorovém kalosu. Strojně odvodněný kal byl poté likvidován. Během rekonstrukce byl opotřebovaný kalolis nahrazen odstředivkou. Místo vápenného hydrátu je pro zlepšení odvodnitelnosti nově využito nižší množství polymerního flokulantu. Toto srážedlo na sebe navazuje pevné částice, čímž dochází k jejich lepší oddělitelnosti od kapalné fáze. Došlo tak ke snížení produkce kalu a zvýšení podílu sušiny v něm.

Součástí stavby byla také rekonstrukce elektroinstalace budovy kalového hospodářství, rekonstrukce strojně-technologické části (potrubní rozvody, mísící nádrže, flokulační stanice) a stavební opravy objektů kalového hospodářství.

Beskydský skupinový vodovod

- Ostravský oblastní vodovod má dvě části: Beskydský skupinový vodovod se zdroji Morávka a Šance (úpravy vody Vyšní Lhoty a Nová Ves) a Kružberský skupinový vodovod se zdrojem v kasádě Kružberk - Slezská Harta (Úprava vody Podhradí). Systém je s výjimkou čerpání do vodojemů Čeladná, Vítkov a do vodovodní sítě města Jastrzebie-Zdrój gravitační.
- Z **Úpravny vody Vyšní Lhoty** jsou zásobeny především lokality v okrese Frýdek-Místek, především Těšínsko přivaděčem Vyšní Lhoty – Tošanovice – Český Těšín – Žukov a Třinecko přivaděčem Vyšní Lhoty – Tošanovice – Nebory. V systému je více než 40 odběrných míst, největšími odběrateli jsou města Třinec, Český Těšín a pivovar Radegast v Nošovicích.
- Z **Úpravny vody Nová Ves** jsou zásobeny lokality ve zbývajících částech okresu Frýdek-Místek, části okresů Karviná, Nový Jičín, Ostrava a město Jastrzebie Zdrój v Polsku.
- Z přivaděče Nová Ves – Čeladná – Červený Kámen jsou zásobovány Čeladná, Frenštát, část Kopřivnice a část Veřovic.
- Z přivodního řadu Nová Ves – Baška – Nové Dvory – Bruzovice jsou zásobovány Frýdlantsko a Frýdecko.
- Přivaděčem Nové Dvory – Dobrá – Bludovice jsou zajišťovány dodávky na Havířovsko a do menších obcí na trase.
- Přivodním řadem Baška – Chlebovice – Hárov je přiváděna voda do části Nového Jičína a části Kopřivnice s odběry do lokalit na trase na Místecku.
- Přivaděč Chlebovice – Staříč – Bělá umožňuje dodávat v případě potřeby vodu do Ostravy a do napojených lokalit v okrese Frýdek-Místek, které se nacházejí na trase.
- Přivaděč Bruzovice – Krmelín slouží pro dodávky vody pro Vratimovsko a Ostravu (jako voda předaná pro společnost OVaK).
- V systému je zhruba 140 odběrných míst.

Největší úpravna vody v Beskydech

Úpravna vody Nová Ves u Frýdlantu nad Ostravicí společnosti SmVaK Ostrava byla uvedena do provozu v roce 1969. Úplně dokončena byla v roce 1973. Její kapacita se postupně navyšovala až na současných 2 200 litrů za sekundu, které dosáhla po řadě intenzifikací v roce 1986. Surovou vodou je zásobována gravitačně z vodního díla Šance, kde je možný odběr z pěti výškových horizontů. Pitnou vodou zásobuje téměř 60 měst a obcí na Frýdecko-Místecku, Karvinsku, Novojičínsku a částečně na Ostravsku.

Trochu historie

Rostoucí požadavky na dodávky pitné vody v polovině 50. let minulého století vedly k potřebě získat další vodní zdroje. Rychle se rozrůstalo především nové město Havířov, ale také například Frýdek-Místek nebo Karviná. Proto bylo rozhodnuto o vybudování nových zdrojů v oblasti Beskyd.

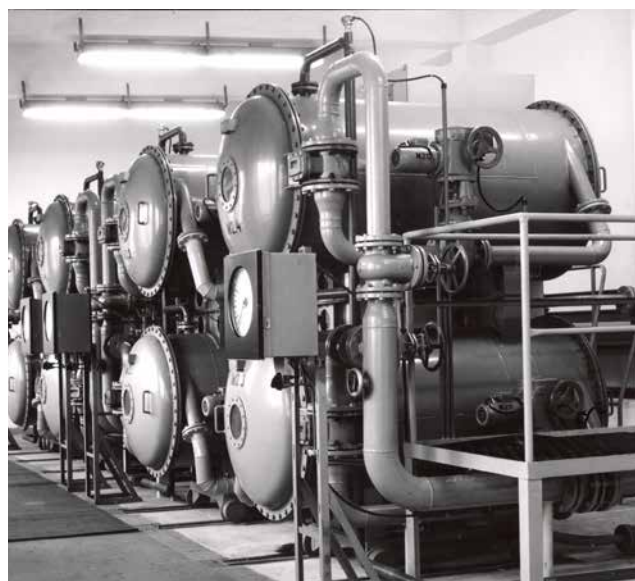
V červenci 1954 vláda ČSR schválila výstavbu úpravní vody ve Vyšních Lhotách. Stavba byla zahájena v roce 1955. Provoz úpravní vody byl zahájen v dubnu 1961, celá stavba byla dokončena v prosinci 1963. Na hrázi nádrže Morávka, která měla sloužit jako zdroj surové vody, se v té době ještě pracovalo. Souběžně s dokončením úpravní vody byl proto postaven přívodní řad surové vody s čerpací stanicí od jezové zděže v Raškovicích o kapacitě 280 litrů za sekundu. V roce 1967 byl uveden do provozu gravitační přívaděč surové vody z nádrže Morávka do úpravní o profilu 500 milimetrů, délce 9,5 kilometru s kapacitou 300 litrů za sekundu.

Výstavbou přívaděče profilu 600 milimetrů z Vyšních Lhot do vodojemu Bludovice u Havířova, přívaděče Vyšní Lhoty – Tošanovice – Žukov pro Český Těšín a dalších řadů do Hájova u Kopřivnice a Dobré u Frýdku-Místku byly v průběhu šedesátých let částečně vyřešeny potřeby zásobování obyvatelstva v této oblasti pitnou vodou.

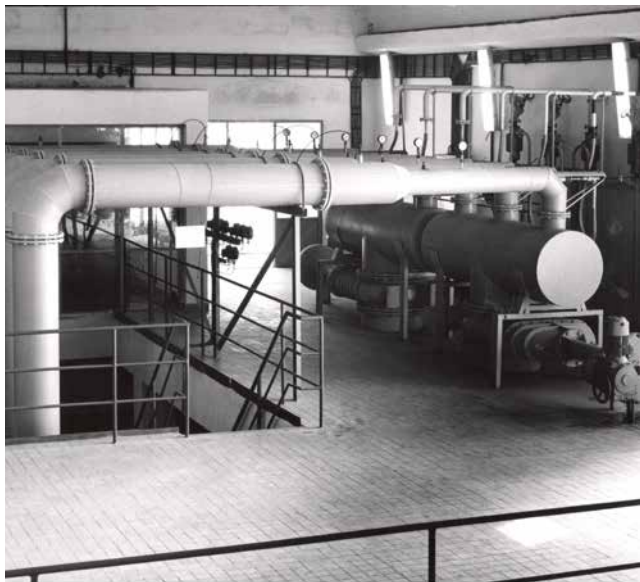
V době, kdy již naplno pracovala úprava ve Vyšních Lhotách, se ke svému závěru blížila výstavba údolní nádrže Šance na řece Ostravici u Starých Hamrů. Součástí komplexu souvisejících vodárenských objektů byla také úprava vody v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí. Současně se stavbou nádrže a úpravní vody byly budovány objekty přívodních řadů a vodojemů.

Vzhledem ke kritické situaci v zásobování Frýdecko-Místcka bylo rozhodnuto využít již postavené objekty a zařízení tak, aby se dodávka vody usplnila. Dokončen byl přívaděč surové vody z prostoru pod hrází, vodojem a armaturní komora. Byl vybudován přívodní řad k Bašce a Frýdku-Místku. Proto bylo rozhodnuto odebírat surovou vodu z již hotového vývaru přehrady Šance. V armaturní komoře vodojemu byly umístěny tři tlakové filtry a dávkovací zařízení nezbytné pro úpravu vody a její zdravotní zabezpečení. S odběrem 80 sekundových litrů se tak mohlo začít v červenci roku 1969. Provizorium pomohlo překlenout kritické období především v zásobování obyvatel Frýdku-Místku.

17. května 1971 byla na ještě nedokončené úpravě vody uvedena do provozu nová technologie úpravy vody - mikrofiltry. Měla sice své problémy, ale znamenala výrazný přínos ke zvýšení kapacity úpravní, která vzrostla o 300 sekundových litrů. V říjnu 1973 byl zahájen zkušební provoz osmi otevřených pískových filtrů, objektu dávkování chemikálií a dalších nezbytných zařízení. Kapacita se zvýšila o dalších 900 litrů za sekundu.

Nejvíce potíží nastalo v době, kdy se pro nedostatek stavebních kapacit opozdilo rozšíření úpravy vody o dalších 900 litrů za sekundu a nastalo kritické období sucha - potřeba vody opět převýšila možnosti, jak tyto požadavky uspokojit. Proto následně proběhla rozsáhlá intenzifikace úpravy vody. V prosinci roku 1983 skončila její druhá etapa, kdy místo druhé flokulační nádrže byly postaveny další dva pískové filtry. Díky těmto opatřením bylo možno zvýšit výrobu až na 1 800 litrů za sekundu. A konečně koncem roku 1986 byl zahájen zkušební provoz rozšířené úpravy vody, jejíž konečná kapacita dosáhla 2 200 litrů za sekundu.

Úprava vody

Surová povrchová voda je do úpravy vody přiváděna na otevřené pískové rychlofiltry. Jako koagulant se před filtry dává síran hlinitý. Je prováděna předoxidace surové vody směsí chloru a oxidu chloričitého. Do upravené vody je dávkována vápenná voda pro zvýšení pH, plynný chlor a oxid chloričitý pro její desinfekci. Od roku 1996 je v provozu zařízení na výrobu a dávkování oxidu chloričitého. Kaly z odpadní vody z praní filtrů jsou zahušťovány ve dvou horizontálních sedimentačních nádržích a následně odvodňovány na odstředivce při dávkování polymerního flokulantu.

Distribuce

Z úpravy směřuje voda gravitačně a částečným čerpáním dvěma přivaděči Beskydského skupinového vodovodu přes vodojemů do spotřebišť. „Hlavní přívodní řad z úpravy vede přes Bašku do Bruzovic a zásobuje Frýdecko-Místko. Z tohoto přivaděče je v Nových Dvorech u Frýdku odbočka do vodojemu Frýdek. Z přerušovací komory v Bruzovicích je voda vedena do vodojemů v Bludovicích, odkud je zásobován Havířov. Další trasa vede do Karviné,“ popisuje systém distribuce ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Významné je čerpání z úpravy směrem na Čeladnou, odkud pak voda dotéká gravitačně do vodojemu Červený Kámen nad Kopřivnicí.

„Z Bruzovic vede v druhém směru přivaděč do Krmelína. Tím je umožněno zásobování části Ostravy jak z vodního díla Kružberk, tak údolní nádrže Šance. Na přivaděči je v Lískovci u Frýdku-Místku vybudována čerpací stanice, která může zpětně vodu z vodojemu Krmelín (vyrobenou na Úpravě vody Podhradí) přečerpávat do vodojemu Bruzovice. Tím je beskydská i jesenická část systému propojena,“ upřesňuje Komínek.

Rekonstrukce

V roce 1996 bylo uvedeno do provozu zařízení na výrobu a dávkování oxidu chloričitého, který může být dávkován jak do surové, tak i do upravené vody. V roce 2000 proběhla rekonstrukce armatur filtrů, jejíž součástí je automatický systém řízení regenerace filtrů. V roce 2002 byla provedena automatizace a rekonstrukce dávkování síranu hlinitého. Proběhla také rekonstrukce a automatizace dávkování vápenného hydrátu a instalace systému řízení pro celou úpravu vody. V roce 2009 bylo doplněno chlorové hospodářství o instalaci zkrápěcí jednot-

ky pro případ úniku chloru ve skladu chloru. V letech 2017-2018 proběhla modernizace kalového hospodářství. Následně odstartovala modernizace strojně-technologického zařízení a systému řízení, která je v současnosti v dominantní části dokončena a jednotlivé nové technologické celky postupně najíždějí do zkušebního provozu, během kterého jsou odlaďovány případné nedostatky.

Zmodernizovaná čistírna pro Bílovec a Velké Albrechtice

Díky stavbě za více než 60 milionů korun bude možné na kanalizační systém připojit nové domácnosti a podpořit plánovaný rozvoj města.

Čistírna odpadních vod vybudovaná v roce 1996 byla přetížena a technologické zařízení vyžadovalo po letech spolehlivého fungování kvůli opotřebení výměnu. Kapacita se zvýšila z pěti tisíc ekvivalentních obyvatel na 8 800. Díky tomu bude možné napojit domácnosti z Velkých Albrechtic a části Bílovce - Staré Vsi. Stavební práce, které začaly loni na jaře, skončily s počátkem podzimu. Následně začaly být do provozu uváděny jednotlivé technologické celky.

„S rozvojem výstavby v Bílovci a Velkých Albrechticích a rozšiřováním kanalizační sítě přestala kapacita provozu odpovídat současným potřebám. Čistírna byla látkově i hydraulicky přetížena, proto jsme se rozhodli přistoupit k jejímu výraznému zkapacitnění. Je to krok s pozitivními dopady na životní prostředí, protože se dále zlepší parametry vyčištěné vody směřující do Bílovky. Jde ale také o krok vstříc stávajícím i novým obyvatelům v lokalitě, kteří se budou moci na systém nově napojit a likvidovat odpadní vody v souladu s platnou legislativou,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolká.

Komplexní modernizace technologie

Během stavby byla vybudována nová dosazovací nádrž shodných parametrů s tou stávající. Byla zlikvidována skládka zeminy a postavena nová dmýchárna. Nové je také kalové hospodářství, jehož součástí je linka odvodnění kalu konstrukčně řešena v kontejnerovém provedení. Kontejner je umístěn na ocelové konstrukci umožňující montáž šnekových dopravníků zajišťujících transport odvodněného kalu do připravených kontejnerů. „Vystavěn byl také nový

kalojem s celkovým objemem 1 200 metrů krychlových. Z nádrže kalojemu je možné odvodňovat kal mobilním odvodňovacím zařízením nebo nově nainstalovaným odvodňovacím zařízením v kontejnerovém provedení,“ popisuje Tlolká.

V technologické části byly dodány nové strojní česle oproti těm ručním do nátokového žlabu dešťové zdrže, instalovány byly nové provzdušňovací elementy v obou aktivačních nádržích, z nichž jedna byla nově zprovozněna, protože doposud sloužila jako kalojem.

Rekonstruováno bylo technologické zařízení dosazovací nádrže a vybudována byla také nová dosazovací nádrž, nová jsou dmýchadla nebo technologické zařízení kalového hospodářství. Instalováno bylo také moderní elektrovybavení a systém měření, regulace a řízení celého provozu.

Investice do infrastruktury

Čistírna odpadních vod pro Bílovec a Velké Albrechtice byla postavena v roce 1996 a naposledy byla rekonstruována v roce 2006. Dokázala vyčistit více než 408 tisíc metrů krychlových odpadní vody za rok, po komplexní modernizaci a rozšíření se jedná o 626 tisíc metrů krychlových. Původní čistírna byla projektována na hodinový průtok 114 metrů krychlových odpadní vody. Nově se jedná o 165 metrů krychlových odpadní vody za hodinu.

„V letech 2000 až 2020 jsme do oblasti odvádění a čištění odpadních vod investovali 4,6 miliardy korun. Další nemalé prostředky směřovaly do oprav a údržby zařízení a technologií. V letošním roce směřujeme v investicích do kanalizací a čistíren odpadních vod 314 milionů korun. Nejvíce v historii naší společnosti. To je náš příspěvek životnímu prostředí v regionu, ale také vstřícný postoj k rozvojovým aktivitám jednotlivých měst a obcí, kdy se díky rozšiřování kapacit jednotlivých provozů mohou na kanalizační systém napojovat noví i stávající obyvatelé,“ vysvětluje generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Slovníček pojmů

Česle – technologické zařízení sloužící k odstranění plovoucích nečistot v odpadní vodě. Zachycené nečistoty se nazývají shrabky.

Mechanická část čistírny – první část čistírny při přítoku odpadní vody ze stokové sítě. Lapák šterku, česle a lapák písku, usazovací nádrž, kde se odstraňují hrubé plovoucí nečistoty a nerozpustné látky

Biologická část čistírny – následuje po mechanické části. Pro odstranění znečištění jsou využívány bakterie, součástí je aktivační a dosazovací nádrž.

Míchadlo – zajišťuje promíchání aktivační směsi (odpadní voda, aktivovaný kal) tak, aby docházelo k efektivnímu odbourávání organických nečistot v mechanicky předčištěné odpadní vodě.

Aerační elementy – slouží k míchání a provzdušňování odpadních vod v aktivačních nádržích v biologické části čistírny.

Aktivační nádrž – srdce čistírny odpadních vod, aerobní bakterie za přístupu vzduchu, který je do nádrží stále vháněn, ve svém metabolismu odstraňují 99 % organického znečištění vody.

Dosazovací nádrž – dochází v ní k oddělení vyčištěné vody a aktivovaného kalu, který sedimentuje. Vyčištěná voda odtéká zpět do přírody.

Čistírna v Kopřivnici má novou dosazovací nádrž

Stavba začala loni na jaře, na konci září byla investice stavebně dokončena a technologie najíždí do zkušebního provozu. Zlepší se efektivita provozu i parametry vyčištěné vody.

V čistírně odpadních vod v Kopřivnici byla dokončena výstavba dosazovací nádrže za 38 milionů korun, která začala loni na jaře. Důvodem pro investici je navýšení doby zdržení aktivací směsi v biologické části čistírny, aby bylo dosaženo požadovaných hodnot. Ty mají zásadní vliv na finální parametry vyčištěné vody, především v oblasti nerozpuštěných látek.

Lepší efektivita čištění

„Čistírna disponovala dvěma nádržemi s rozdílnými objemy, navíc technické parametry již nesplňovaly požadavky s ohledem na zatížení z hlediska objemu čištěných vod. To nám neumožňovalo plně využívat kapacitu účinné technologie kaskádové aktivací nádrže. V případě, že bylo z provozních důvodů nezbytné jednu z dosazovacích nádrží dočasně odstavit, nebyla zajištěna potřebná doba zdržení čištěné vody k tomu, abychom zcela účinně separovali sekundární kal. Bylo také nezbytné přihlídnout k malé vodnosti toku, kam vyčištěná voda z čistírny odtéká, tedy Kopřivničky. Vybudováním nádrže jsme navíc připraveni na to, abychom čistili odpadní vodu pro obyvatele kopřivnických částí Mniší a Vlčovice, kde město buduje kanalizační síť a obyvatelé se na ni budou postupně napojovat,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolká.

Dvě stávající dosazovací nádrže, kam odtékají na dočištění vody z biologického stupně čistírny, tedy aktivací nádrží, před jejich odvedením zpět do přírody, měly průměr 14,5 metru a 25 metrů. Nová dosazovací nádrž je hluboká 4,3 metru, délka přesahuje 29 metrů a šířka 14 metrů, účinná plocha dosahuje 357,5 m² a objem přesahuje 1500 m³.

Nová technologie

„Nová dosazovací nádrž je řešena jako podélná se dvěma koridory a kalovými jámkami s vystrojením zajišťujícím stírání dna i hladiny, včetně

souvisejících propojovacích potrubí do stávající části biologické části provozu. Součástí investice byla výstavba a vystrojení elektrické rozvodny s doplněním systému řízení technologických procesů,“ vysvětluje Tlolká.

V průběhu stavby byly vybudovány nové trasy propojovacích potrubí, jako jsou potrubí výtlačku vratného kalu, nátokové a odtokové potrubí nové dosazovací nádrže nebo potrubí plovoucích nečistot. Nová dosazovací nádrž byla vystrojena odpovídajícími technologiemi, například čerpadlem vratného kalu s trubním vedením a armaturami nebo čerpadlem plovoucích nečistot.

Nový vodovod pro Jančí a Gručovice za 14 milionů

Díky investici dojde k napojení lokality na Opavsku na vodovodní síť vedlejších Větrkovic. Zvýší se tak stabilita a spolehlivost zásobování stejně jako kvalita dodávané pitné vody.

„Na okraji Větrkovic bude vybudována zrychlovací čerpací stanice, která bude sedmdesátimetrovým polyetylenovým přívodním řadem napojena na vodovod v obci. Odtud bude vybudován 2 435 metrů dlouhý přívodní řad ke stávajícímu věžovému vodojemu na severním okraji Jančí. Zde

bude řad napojen na ten stávající, který směřuje do věžového vodojemu z místní úpravní vody. Po zprovoznění této stavby bude odpojen stávající zdroj pitné vody z provozu. Podle plánu bude z vodovodu Větrkovice do vodojemu Jančí ročně dopraveno téměř 9 tisíc metrů krychlových pitné vody,“ popisuje ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Zrychlovací čerpací stanice bude vybudována dle nového konceptu vodárenských staveb SmVaK Ostrava, který byl vytvořen ve spolupráci se společností KOHL architekti a jehož cílem je co nejpřirozenější zasazení nových nebo rekonstruovaných budov do okolní krajiny. Například fasáda bude opatřena popínavými rostlinami (Zimolez Henryův). Tento nový koncept byl v letošním roce implementován například u vodojemů ve Frýdku-Místku, Nových Těchanovicích nebo Bílově.

Nový vodovod povede převážně mimo zastavěná území.

Zrychlovací čerpací stanice bude mít půdorys 3,5 x 4,7 metrů a sedlové zastřešení. Bude vystrojena dvěma čerpadly s celkovým výkonem čtyři litry za sekundu a umožní dopravní výšku 69 metrů.

Obec Větrkovice je zásobována pitnou vodou z Úpravní vody Podhradí přes řídicí zemní vodojem ve Vítkově, odkud je čerpána do sousedního věžového vodojemu a gravitačně převáděna přes zemní vodojem ve Větrkovicích obyvatelům.

Hotovo by mělo být z velké části ještě v letošním roce.

Vodojemy ve Fulneku, Bílově a Nových Těchanovicích zmodernizovány

Více než 30 milionů korun si vyžádala celková sanace tří vodojemů. U dvou z nich byla uplatněna nová koncepce vizuální podoby opravovaných objektů SmVaK Ostrava.

Náklady na komplexní sanaci vodojemu ve Fulneku dosáhly 12,5 milionu korun. Stavba byla zahájena loni na podzim, skončila letos v létě. Akumulace v Bílově byla kompletně zmodernizována za 12 milionů korun, poslední práce na fasádě a přilehlých pozemcích byly finalizovány na začátku podzimu. Původní zemní vodojem s objemem 250 metrů krychlových pro okrajové části Vítkova byl kvůli nevyhovujícímu stavebně-technickému stavu nahrazen novou akumulací pitné vody, kterou využívají obyvatelé Nových Těchanovic a Lhotky u Vítkova. Náklady dosáhly šesti milionů korun.

Vodojemy u zámku

Vedle historického vodojemu z roku 1927 s kapacitou 2 x 250 metrů krychlových byl poblíž fulneckého zámku později v roce 1990 vybudován nový dvoukomorový vodojem s kapacitou 2 x 750 metrů krychlových. Starší a novější vodojem jsou potrubím propojené. Historický vodojem byl sanován v uplynulých letech, stavebně-technický stav novější akumulace si vyžádal současnou modernizaci. „Jednalo se zejména o poškození hydroizolace obvodových zdí armaturní komory, stropní hydroizolace akumulčních nádrží, vnitřních a vnějších omítek, střechy, okapového a přístupového chodníku, žebříků, zábradlí a dalších kovových prvků, vstupních a vnitřních dveří, trubního vystrojení, vzduchotechniky. Z tohoto důvodu jsme přistoupili k celkové sanaci objektu. Výše popsané dožilé části byly vyměněny,“ vysvětluje ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Mezi Fulnekem a Bílovcem

Téměř 12 milionů korun si vyžádala také celková sanace vodojemu v obci Bílov ležící mezi Fulnekem a Bílovcem. Stavba byla zahájena loni na podzim, práce zde finišují a hotovo bylo na konci září. „Provedli jsme podrobnou diagnostiku stavu železobetonové konstrukce pravé akumulční nádrže a výsledky ukázaly, že je v nevyhovujícím stavu. Stejně jako například střešní plášť armaturní a akumulčních komor, zateplení fasády, vnitřní část armaturní komory, trubní vystrojení, elektroinstalace, přístupový a okapový chodník nebo oplocení. Všechny tyto a některé další části objektu jsme nahradili novými,“ popisuje Koníř.

Nová vizuální podoba

Stavba nového vodojemu v Nových Těchanovicích u Vítkova začala loni v létě, dokončena byla během těchto letních prázdnin. „Původní vodojem byl podroben expertní diagnostice. Z výsledků vyplynulo, že jeho životnost je po desítkách let spolehlivého fungování u konce. Železobetonové konstrukce armaturní a akumulční komory byly v nevyhovujícím stavu, stejně jako převážná část venkovních i vnitřních částí objektů nebo trubního vystrojení. S ohledem na současnou spotřebu v místě byl také vodojem s 250 metry krychlovými kapacitně předimenzován. Proto jsme se rozhodli ho odstranit a vybudovat nový, který bude plně odpovídat současným požadavkům na provoz tohoto typu vodárenského objektu. Nový komplex má dvě komory, každá má objem 25 metrů krychlových,“ říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Stavby v Bílově a Nových Těchanovicích jsou kromě technického provedení zajímavé také tím, že vodárenská společnost spolu s ateliérem KOHL ARCHITEKTI připravila novou koncepci jednotného vzhledu modernizovaných vodojemů, která byla uvedena v život právě u těchto staveb. Cílem je postupně sjednotit podobu typové podobných vodojemů provozovaných SmVaK Ostrava a přirozeně objekt zakomponovat do krajiny. „Na novém konceptu jsme pracovali intenzivně řadu měsíců, než jsme sladili technické a funkční parametry s těmi vizuálními. Naším cílem je, aby byly modernizované objekty odpovídajícím způsobem vhodně zakomponovány do okolní krajiny. Proto jsme se například rozhodli na fasádu využít popínavou rostlinu – Zimolez Henryův – která celý objekt ozelení a přiblíží ho přírodě bližší podobě. Volili jsme také odpovídající materiály a jejich barevné provedení. Cestou přírodě blízké unifikace vzhledu našich objektů chceme pokračovat u všech rekonstruovaných nebo nových objektů, kde to bude technicky a funkčně možné a bude to dávat smysl s ohledem na místo, kde daná budova stojí. Celkový výsledek budeme moci vyhodnotit na jaře, až se příroda zazelená. Letos prozatím vidíme, že se popínavým rostlinám na začátku jejich životního cyklu u našich objektů daří,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Probíhá podzimní ohnisková deratizace

Společnost SmVaK Ostrava zajišťuje provoz kanalizační sítě v 80 obcích regionu v celkové délce 1888 kilometrů, na kterou bylo napojeno 486 206 obyvatel. Na kanalizační síti je v provozu 180 čerpacích stanic. V obcích a městech v působnosti společnosti bylo za první polovinu letošního roku odkanalizováno 13 091 tisíc m³ odpadních vod. Čištění odpadních vod bylo zajišťováno v 76 čistírnách odpadních vod, z toho v 74 mechanicko-biologických a na 2 mechanických. Celková kapacita čistíren odpadních vod činí 262 282 m³ za den, což představuje 955 176 ekvivalentních obyvatel.

Na začátku dubna byla zahájena každoroční plošná deratizace, která probíhala až do začátku letních prázdnin. Jejím cílem je udržet počet potkanů v síti na stabilizované úrovni. Během jara putovalo do kanalizačních sítí, čistíren odpadních vod a související infrastruktury v obcích a městech, kde zajišťují odvádění a čištění odpadních vod SmVaK Ostrava, více než 3,5 tuny různých typů návnad.

V případě potřeby každoročně na podzim následuje tak zvaná ohnisková deratizace, která řeší především problematická místa. Ta obvykle začíná po konci letních prázdnin a probíhá do konce října. V případě, že se v některé lokalitě objeví problémy s větším množstvím potkanů, je situace vždy řešena operativním zásahem.

Ohnisková deratizace v plném proudu

Podzimní deratizace začala v září a bude pokračovat do listopadu. Pro SmVaK Ostrava ji provádějí externí společnosti vzešlé z výběrových řízení, kterým asistují při otevírání kanalizačních šachet zaměstnanci společnosti. Jako deratizační prostředek se používá například Protect parafinový blok – extrudovaná kostka bitrex 20/50 g, nebo Hubex – směs rostlinných a živočišných krmivářských surovin s účinnou látkou. Úbytky nástrah jsou pravidelně kontrolovány. V případě, že dochází k jejich nadměrnému úbytku, jsou pravidelně doplňovány.

„Například v okrese Opava předpokládáme, že otevřeme nyní na podzim kvůli deratizaci 5 tisíc kanalizačních revizních šachet, v okrese Nový Jičín 4 tisíce šachet. To bude celkem za oba okresy v lokalitách, v nichž naše společnost působí, představovat ošetření zhruba 200 kilometrů kanalizační sítě. Deratizace bude probíhat ve všech municipalitách těchto okresů. Velmi často se jedná o požadavky radnic,“ říká mluvčí SmVaK Ostrava Marek Síbrt.

Intenzivnější deratizace probíhá na sídlištích a v centrech měst, protože se jedná o lokality s větším výskytem hlodavců. Ve zmiňovaných

dvou okresech nejsou žádné zásadní signály, že by se v důsledku covidové pandemie počet potkanů zásadně zvýšil. Četnost jejich přítomnosti v konkrétních místech závisí na mnoha faktorech (počasí v průběhu roku, přístup ke stravě v důsledku neodpovědného zacházení s potravinami poblíž domů a popelnic/kontejnerů atd.). V letošním roce přišly z daných okresů pouze dvě výzvy k plošné deratizaci a tři podněty veřejnosti týkající se většího výskytu potkanů.

„Například na Frýdecko-Místecku v letošním roce položíme 8 000 nástrah, nyní na podzim půjde o zhruba 600. Na Česko-Těšínsku položíme letos téměř 5 000 nástrah, nyní na podzim zhruba 800. Na Havířovsku letos položíme 7 500 nástrah, nyní na podzim zhruba 1 700. Na Karvinsku letos položíme 6 500 nástrah, nyní na podzim zhruba 2 000,“ popisuje dále Síbrt.

Odpovědně s odpady

Potkani využívají kanalizaci jako silniční a dálniční síť, jejímž prostřednictvím se mohou přesouvat do míst nabízejících dostatek potravin. Proto je jejich výskyt vyšší v místech, kde jim lidé svým neodpovědným chováním spočívajícím ve vyhazování zbytků potravin do veřejného prostoru nebo okolí kontejnerů a popelnic připravují komfortní přístup k jídlu. Velmi často jde o sídliště a bytové komplexy.

„Efektivitu deratizace zvyšuje to, když se ve stejnou dobu připojí se svými prostory a objekty také města a obce, případně průmyslové podniky, v jejichž areálech se potkani pohybují. Jde především o výrobce potravin, restaurace a vývařovny. Důležitá je koordinace aktivit zúčastněných stran. Můžu konstatovat, že s většinou měst a obcí je spolupráce v této oblasti velmi dobrá a naše akce probíhají v koordinaci s nimi. Deratizace pro naši společnost realizují specializované firmy ve spolupráci s našimi zaměstnanci, kteří jim zpřístupňují kanalizační síť,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlodka.

Kromě stokové sítě probíhá deratizace v objektech kanalizačních čerpacích stanic a vybraných čistírnách odpadních vod, kde se počet položených návnad řeší individuálně podle velikosti příslušného objektu.

„Velkým problémem zůstává vypouštění odpadních vod se zbytky potravin a přepálených olejů do veřejné kanalizace. Tyto potraviny se stávají ideální potravou pro potkany, kterým se pak výborně daří. Rychle a nekontrolovatelně se následně rozmnožují - jeden pár pak má až několik desítek potomků. Snažíme se o tomto problému veřejnost informovat a vzdělávat už od základních škol, ale situace se v tomto ohledu zásadně nelepší,“ vysvětluje Tlodka.

Čistírenské provozy SmVaK Ostrava z ptačí perspektivy

Čistírna odpadních vod v Jablunkově – V uplynulých letech prošla rozšířením a modernizací kalového hospodářství. Kapacita se zvýšila o pětinu na téměř 10 tisíc ekvivalentních obyvatel.

Čistírna odpadních vod v Bohumíně – Provoz se nachází mezi částmi Šunychl a Kopytov v blízkosti Velkého Kališova jezera a přírodní památky Hraniční meandry Odry.

Čistírna odpadních vod v Karviné – Původní provoz pocházel z roku 1961. Od té doby prošel řadou významných modernizací. V současnosti má kapacitu téměř 90 tisíc ekvivalentních obyvatel.

Čistírna odpadních vod Havířov – Kromě Havířova čistí odpadní vody z části Horní Suché a Šenova, na jehož katastru byla vybudována. V blízkosti provozu se nachází přírodní památka Meandry Lučiny.

Podzimní kolo sdílených vývozů žump a septiků

Po úspěšných akcích v uplynulých obdobích odstartovalo v polovině října v Moravskoslezském kraji další kolo koordinovaných vývozů žump a septiků z domácností, které nejsou napojeny na veřejnou kanalizaci a čistírnu odpadních vod.

SmVaK Ostrava rozdělily oblast své působnosti do více než deseti tras, na které budou ve vybraných dnech přiděleny kanalizační vozy zajišťující vývozy žump a septiků. V případě, že to bude technicky možné, se lidé mohou domluvit (například v rodině, sousedící domy v ulici...) a díky sdíleným vývozům ušetřit peníze. Startovalo se 18. října na Frýdecko-Místecku a části Opavska, poslední trasa přišla na řadu 26. října na části Opavska a Karvinska.

Odpadní vody z domácností, které nejsou napojeny na kanalizaci pro veřejnou potřebu, je nutné likvidovat odpovědně k životnímu prostředí a také s dodržením všech pravidel, která udává legislativa. Ta je v této oblasti přísná a pamatuje na postihy těch, kteří ji nerespektují. Veřejné instituce v poslední době deklarují zvýšenou aktivitu při kontrole jejího dodržování a penalizaci. SmVaK Ostrava pro podzim opět připravily flexibilní systém, jak efektivně, pohodlně a za odpovídající cenu pomoci lidem, jejichž nemovitosti nejsou napojeny na kanalizaci pro veřejnou potřebu.

„Systém jsme navíc připravili tak, že v případě, kdy se lidé – například sousedé - v některé z obcí domluví, že mají o vývoz žump nebo septiků zájem, ušetří za dopravu, jejíž náklady budou navzájem sdíleny. Fakticky tedy zaplatí polovinu toho, než když si službu objednají sami. Máme dlouhodobě připravený systém, jak lidem pohodlně a za odpovídající cenu pomoci v případě, že jejich nemovitosti nejsou napojeny na kanalizaci. Vývozy žump a septiků jsou samozřejmě součástí naší každodenní práce i v jiných částech roku, ale touto akcí vycházíme lidem vstříc a snažíme se službu připravit pro naše zákazníky výhodněji a šitou na míru,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Jak na odpadní vody

Mezi lidmi stále panují nejasnosti týkající se toho, jaké požadavky klade na fyzické i právnické osoby zákon v oblasti zneškodňování a likvidace odpadních vod. Danou problematiku řeší tzv. vodní zákon, který ukládá všem majitelům povinnost zajistit zneškodňování produkovaných odpadních vod v souladu s podmínkami vydanými příslušným vodoprávním úřadem a platnou legislativou. „Standardním povoleným zneškodňováním odpadních vod je napojení nemovitosti

prostřednictvím kanalizační přípojky na kanalizaci pro veřejnou potřebu, která může být splašková (splaškové odpadní vody) nebo jednotná (splaškové odpadní vody a dešťové odpadní vody),“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlodka. Druhým způsobem, jak povoleným způsobem likvidovat odpadní vody, je využít k tomu určeného vodního díla. Jedná se především o domovní čistírny odpadních vod.

Především v menších obcích a rozptýlené zástavbě je dalším způsobem možné likvidace odpadních vod jejich akumulace v bezodtokových jímkách. „Majitelé nemovitostí jsou v tomto případě povinni zabezpečit zneškodnění těchto vod tak, aby nebyla ohrožena kvalita povrchových a podzemních vod. To znamená, že jámka musí být vodotěsná. Na výzvu vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí navíc musí vlastník nemovitosti doložit způsob zneškodnění odpadních vod,“ vysvětluje Tlodka.

Respektujme legislativu

Řada lidí se stále v souladu s legislativou nechová a riskuje vysoký finanční postih. Nejhorším, ale bohužel stále poměrně rozšířeným způsobem likvidace odpadních vod (především na venkově) je přímé vypouštění do povrchových či podzemních vod. Jde o jednoznačné porušení příslušného zákona s možností vysoké penalizace.

Riziku sankce se vystavují také lidé, kteří likvidují odpadní vody tak, že vyvezou žumpu nebo septik na pole, zahradu, do lesa, nebo dokonce přímo do toku. Jde o přestupek, který může být penalizován ze strany příslušného vodoprávního úřadu, nebo České inspekce životního prostředí.

Častým argumentem při sporných situacích bývá to, že si majitelé objednali vývoz žumpy u některé z firem nabízejících tuto službu, nicméně nemají jasný přehled o tom, kde odpadní vody končí. Řešení je jednoduché. Vždy si tuto službu objednat u společnosti, která má k této činnosti (vyvážení a nezávadná likvidace odpadních vod) oprávnění. „Lidé by si zároveň měli uchovávat faktury nebo smlouvy. V nich by mělo být uvedeno, v jakém množství a ve které čistírně odpadních vod byly dané odpadní vody zlikvidovány,“ vysvětluje Tlodka.

Lidé neuspějí ani v případě, že si vývoz žumpy objednají pouze jednou za několik let a argumentují dostatečností tohoto postupu, ačkoliv množství dodané vody do nemovitosti neodpovídá množství vyvezené ze žumpy. Objem zlikvidovaných vod by měl odpovídat množství dodané pitné vody do nemovitosti. „To lze jednoduše zkontrolovat prostřednictvím údajů vodoměru vlastníka,“ uzavírá Jan Tlodka.

Povodí Odry zrekonstruuje stupeň Riviéra

Na řece Ostravici ve Frýdku-Místku se připravuje rozsáhlá rekonstrukce dalšího stupně. Tento nese název Riviéra. Stavět by se mohlo v letech 2025 – 2026 s předpokládanými náklady kolem 80 milionů korun. Hlavním účelem rekonstrukce je bezpečné navedení a převádění velkých vod Ostravice a Morávky městskou tratí.

Stupeň bude vybaven záchrannými prvky pro případ zásahu integrovaného záchranného systému, zejména hasičského záchranného sboru. Při vodácké plavbě bude spádový stupeň překonáván přenesením lodi. Předpokládá se také jeho využití ke krátkodobému volnočasovému odpočinku veřejnosti. Zároveň dojde k významnému z kvalitnění životního prostředí zajištěním zprůchodnění tohoto stupně rybím přechodem.

Efektivita i estetizace

„Po úspěšné rekonstrukci Staroměstského stupně na řece Ostravici u Frýdku-Místku připravujeme další pro občany zajímavý projekt, který bude kromě stabilizace podélného profilu řeky Ostravice, omezení chodu splavenin, snížení rychlosti vody za povodní a zamezení významné eroze dna také sloužit ke krátkodobé rekreaci lidí z Frýdku-Místku, Starého Města a dalších okolních obcí. Proto byl při zpracování projektu kladen velký důraz na estetiku a zpříjemnění prostředí v jeho okolí,“ uvedl technický ředitel státního Povodí Odry Břetislav Tureček.

Nový stupeň je navržen bezprostředně pod stávajícím objektem, který zanikne. Jeho výška bude 2,8 metru, délka 44,1 metru včetně nového rybochodu s největší hloubkou ve vývaru 1,3 metru. Při vodácké plavbě bude spádový stupeň překonáván přenesením lodi. Pro tento případ bude upraven pravý břeh nad stupněm a pod stupněm jako nástupní a výstupní místo.

„Součástí navrženého spádového stupně bude také nový rybochod, který významným způsobem pomůže k migrační prostupnosti řeky Ostravice a umocní celkový efekt s již zprůchodněným Staroměstským stupněm v ichtyologicky zajímavém území soutoku dvou velkých řek Ostravice a Morávky,“ dodává Tureček.

Zpracovatelem projektu je společnost AQUATIS, která spolupracovala s architektem Tomášem Horským na začlenění stavby do městského prostředí.

Jak teče Ostravice

Ostravice při průtoku Frýdkem-Místkem byla komplexně upravena mezi dvěma světovými válkami, kdy byly ještě obě dnešní městské části samostatnými municipalitami. Součástí těchto úprav byly spádové stupně pro zmírnění rychlosti a erozivní síly vody během průchodu velkých vod. Až v 60. letech minulého století byla úprava toku doplněna ochrannými říčními hrázemi, které spolu s tlumicí funkcí přehrad Šance a Morávka a s převodem vody z Morávky do Lučiny od jezu Vyšní Lhoty zajišťují ochranu města.

Na konci 70. let minulého století byl původní stupeň přebudován na jez Riviéra za účelem záložního zdroje vody pro BIOCEL Paskov. Současný objekt má balvanité přelivné těleso prolité betonem, které je na hranici své životnosti. Štěrková propust je hrazena pohyblivým segmentovým uzávěrem. Z důvodu zásadní změny po poptávce vody moravskoslezským průmyslem po roce 1990 byl záložní odběr od jezu zrušen.

Nové auto pro sociální podnikání

Nový vůz Volkswagen CADDY mohl pořídit česko-těšínský spolek Trianon, aby dále rozvíjel sociální podnikání v oblasti cirkulární ekonomiky a digitalizace. Podařilo se to díky spolupráci s vodárenskou společností SmVaK Ostrava. Ta pomohla neziskové organizaci uspět v grantovém programu mezinárodního fondu IFM Investors. Díky tomu získal spolek dominantní část prostředků nezbytnou pro pořízení vozu z externích zdrojů.

Mezinárodní úspěch

„Úspěch v náročném grantovém programu je pro nás potvrzením toho, že naše organizace a její zaměření nejsou významné pouze pro moravskoslezský region, ale že naše aktivity v oblasti sociálního podnikání dokáží ocenit také v zahraničí. Díky novému vozidlu se zvýší mobilita našich zaměstnanců a zjednoduší se přístup k zákazníkům, díky nimž můžeme dávat práci lidem s pracovním omezením. Vozidlo využijeme k zajištění přepravy osob a materiálu k separaci a recyklaci. Budeme moci vyjet na pracoviště partnerů a provádět demontáže elektromateriálu k separaci,“ říká předseda spolku TRIANON Viliam Šušal.

TRIANON dlouhodobě realizuje program Separace pro recyklaci, v němž zaměstnává zdravotně znevýhodněné lidi z Česko-Těšínska. Je aktivní v oblasti sociální inkluze a organizátorem a propagátorem česko-slovensko-polské partnerské spolupráce v oblasti udržitelného rozvoje.

Dlouhodobá spolupráce

Slavnostní předání vozidla proběhlo 18. října na Náměstí ČSA v Českém Těšíně za účasti vedení SmVaK Ostrava a města Český Těšín. Vodárenská společnost s Trianonem dlouhodobě spolupracuje a pomohla neziskové organizaci s úspěšnou žádostí o získání grantové podpory. „Spolupráce se spolkem TRIANON probíhá řadu let. V minulosti jsme rádi poskytli vyřazené elektrozařízení z Úpravny vody Nová Ves, kde právě dokončujeme několikaletou významnou modernizaci strojně-technologického zařízení, k dalšímu využití díky jeho separaci a recyklaci. Ve stejné oblasti jsme spolupracovali na konci loňského roku při demolici čerpací stanice ve Fulneku-Strahovicích. Nyní diskutujeme o možnosti využít služeb spolku v oblasti digitalizace dokumentů, které jsme v minulosti vedli pouze v papírové podobě. Vážíme si toho, co TRIANON v oblasti sociálního

podnikání v regionu dokázal, a jsme rádi, že můžeme jako odpovědná společnost, které záleží na regionu, v němž působí, tyto aktivity díky vzájemné spolupráci dále rozvíjet,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Při výměně technologických celků při modernizaci úpraven vod nebo čistíren odpadních vod vzniká elektroodpad, jako jsou například rozvodné skříně obsahující jističe, stykače, relé, napěťové a proudové ochrany, svorkovnice, vodiče, kovové konstrukce a kryty, elektromotory různého výkonu a drobný nespecifikovaný elektroodpad. V souladu s platnou legislativou by musela společnost SmVaK Ostrava zajistit jejich likvidaci. Díky kooperaci obou subjektů nacházejí po separaci a recyklaci materiálu další využití. Jde o ukázkou cirkulární ekonomiky při spolupráci privátního a neziskového sektoru v praxi.

„SmVaK Ostrava si ve spolupráci se spolkem TRIANON ověřily, že u větších investičních akcí a modernizaci úpraven vody nebo čistíren odpadních vod bude možné podobný princip uplatnit tak, aby to dávalo ekonomický, sociální i environmentální smysl,“ uzavírá Pšenička.

TRIANON, z. s.

- Zaměstnává lidi se zdravotním handicapem v programech Separace pro recyklaci a Digitalizace dokumentů.
- Opírá se o silné partnerské vazby s firmami, institucemi veřejné správy a vědecko-vzdělávacími organizacemi. Má partnery v Polsku a na Slovensku.
- Realizuje akce pro udržitelný rozvoj, ověřování prvků sociální ekonomiky, aplikaci obnovitelných energií a provázanost inovačních integračních aktivit OZP, studentů a seniorů.
- Je držitelem Výroční ceny MOSTY, Ceny hejtmána MSK za společenskou odpovědnost a Ceny Nadace OKD.

Strom života a Planeta Oxidan zpět ve školách

Po školním roce poznamenaném dlouhodobým uzavřením vzdělávacích institucí v důsledku pandemie se vrátily k žákům interaktivní programy o významu vody pro člověka a přírodu.

Do sedmého školního roku vstoupil program Strom života o významu vody pro člověka a přírodu. Před téměř třemi lety se k němu přidala Planeta Oxidan určená pro nejvyšší ročníky základních škol a první ročníky víceletých gymnázií, která se zaměřuje především na odpovědné nakládání s odpadními vodami a socio-ekonomické aspekty efektivního nakládání s vodními zdroji. Oba interaktivní programy se vrací zpět po školním roce, kdy se děti vzdělávaly v dominantní míře z domova online formou. Nový školní rok tak s sebou nese řadu neznámých a očekávání ze strany žáků, rodičů, ale také učitelů, vedení a zřizovatelů škol.

Již sedmý školní rok

Vzdělávací program o významu vody pro člověka a životní prostředí s názvem Strom života odstartoval v základních školách v Moravskoslezském kraji v dubnu 2016. Od té doby se hra dočkala více než 250 realizací a zúčastnilo se jí více než 4500 žáků pátých až sedmých tříd. Na začátku roku 2019 představila vodárenská společnost další variantu vzdělávacího programu o vodě a jejím významu, tentokrát byla vyvinuta pro nejvyšší třídy základních škol a víceletá gymnázia a nese název Planeta Oxidan. Ta výrazněji akcentuje společenskou odpovědnost při nakládání se zdroji. Díky ní si mohou žáci uvědomit, že rozvoj společnosti není možný bez spolupráce a udržitelného zacházení s vodními zdroji a produkovanou odpadní vodou. S každou zúčastněnou třídou pracují animátoři – většinou studenti a absolventi pedagogiky nebo psychologie - zážitkově celý vyučovací den. Jdou do hloubky a kromě logického uvažování působí výrazně na emoční stránku vnímání, kterou během hry u dětí rozvíjí.

„Jsme přesvědčeni o tom, že to je cesta k tomu, aby si děti odnesly z programu co nejvíce a nevypustily vše z hlavy hned v prvním momentě, kdy si zapnou mobilní telefon nebo tablet a přihlásí se na svou oblíbenou sociální síť,“ říká Josef Kundera ze spolku EduLudus, který obě hry ve spolupráci s odborníky z SmVaK Ostrava vyvinul.

Interaktivní forma

Obě vzdělávací hry využívají metodu Edularp (z anglického educational live action role playing – hraní rolí na živo). Výhodou pro školy je to, že realizátoři přijedou přímo do škol a program je poskytován bezplatně. Tento moderní způsob výuky je všechno jiné než pouhé memorování suchých dat. Klade naopak důraz na aktivitu každého žáka ve vzdělávacím procesu, takže navenek jako výuka vlastně ani nepůsobí.

V předcovidovém období si získaly programy ve školách takovou popularitu, že byly všechny termíny pro školní rok pravidelně beznaděně obsazeny. Pandemie nového typu koronaviru tyto pořádky od základu změnila a do nového roku vstoupily vodárenská společnost i realizační tým s očekáváním, jaký zájem ze strany škol hry po roční pauze vzbudí.

Kvalitu Stromu života ocenili také odborníci, když program postoupil mezi dvanáct nejlepších a nejnovatelnějších vzdělávacích programů u nás v prestižní soutěži Eduina (www.eduina.cz) a byl oceněn v soutěži School Friendly, kterou pořádá Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje.

Jak v době covidu?

„Ukazuje se, že jsme s oběma vzdělávacími programy přišli ve správnou dobu a zacílili je správným směrem. Téma vodních zdrojů, péče a zacházení s nimi, jejich efektivní využívání, a naopak rizika související s vodním hospodářstvím jsou společensky, mediálně i politicky intenzivně diskutovanými tématy. Vše navíc dětem předáváme v takové formě, aby si získané poznatky, znalosti, dovednosti a návyky uložily v mozku jako automatizované vzorce chování, jednání a kompetencí. Jako něco, o čem nemusí hluboce přemýšlet. Do toho přišla pandemie nového typu koronaviru, která převrátila pořádky prakticky ve všech oblastech našeho života. Pro školy to platí o to výrazněji, že u nás byly uzavřeny nejdříve doba z celé Evropy. Jsme ale přesvědčeni, že školy při respektování všech hygienických a preventivních pravidel vyhodnotí, že vzdělávání v přímé interakci není stále online formou výuky plně nahraditelné, byť školství v této oblasti udělalo v uplynulém období v důsledku situace ohromný skok kupředu. Vidíme, jak se postupně volné termíny zaplnily, kapacita je pro první pololetí prakticky vyčerpána a pevně věříme, že v tomto školním roce nás již žádná nemilá překvapení v podobě přísných restrikcí nečekají,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Tábořiště v Dolní Lomné žilo celé léto

Klub mladých Filadelfia z Českého Těšína opět uspěl díky Marku Hlawiczkovi z českotěšínského střediska kanalizačních sítí SmVaK Ostrava se svou žádostí o podporu v grantovém programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu!

Stan pro tábořiště

Díky příspěvku pořídila organizace velký vojenský stan, který se stal důležitou součástí tábořiště v Dolní Lomné, které je vybudováno hned vedle úpravny vody SmVaK Ostrava. „Tábořiště bylo v době prázdnin plně využito, mohlo se zde uskutečnit několik turnusů táborů. Tento rok jsme navázali spolupráci také s jinými organizacemi, které mohly rovněž využít náš prostor. Jsme rádi, že mnoho dětí mohlo v době prázdnin strávit čas na čerstvém vzduchu, užít si pobyt v přírodě, pobýt se svými vrstevníky po dlouhém období, kdy byly nuceny být u počítačů a monitorů z důvodu on-line výuky na úkor možnosti osobního setkávání jak ve škole, tak při konání řady kroužků a volnočasových aktivit. Ty velmi často také neprobíhaly tak, jak bylo před covidovou dobou obvyklé. Jsme velice rádi, že situace umožnila tyto akce organizovat a že o ně byl veliký zájem. Věříme, že tyto akce budou mít pozitivní dopad pro děti nejen nyní, ale také v budoucnu,“ popisuje Marek Hlawiczka.

Ten v klubu v minulosti působil jako tajemník. Aktuálně v něm nadále aktivně pracuje a je neformálním správcem tábořiště v Dolní Lomné vybudovaném před třemi lety také díky pomoci svého zaměstnavatele. Tvoří ji tak dobře vybavená polní kuchyň, jídelna, 25 stanů s podsadou, polní sociální zařízení a polní sprcha. Tedy odpovídající zázemí pro letní aktivity táborníků. „Pomáhám při organizaci táborových pobytů. Mám na starost technické zabezpečení základny od její přípravy na sezónu, přes její demontáž až po uskladnění vybavení na konci. Starám se také o její perfektní stav během sezóny podle aktuálních potřeb dětí i vedoucích,“ říká Hlawiczka.

Letošní prázdninové akce Klubu Filadelfia se nakonec mohly konat i přesto, že většina aktivit byla od zimy do značné míry omezovala a limitována epidemiologickou situací v důsledku šíření nového typu koronaviru způsobující onemocnění COVID-19.

Ohlasy z letních táborů

Lavina Opava na táboře v Dolní Lomné 2021

Letos jsme chtěli změnit místo tábora, proto jsme se zkontaktovali s Markem H. a domluvili si turnus na tábořišti od Filadelfie z Českého Těšína v Dolní Lomné. Už to, že změníme hory z Jeseníků na Beskydy, byla výzva. Strávili jsme zde krásných 11 dnů. Vyšlo nám počasí, tak jsme mohli užít naplno řeku a vodní hry. O program se postarali skvělí vedoucí. Základna je poměrně nová a je poznat, že věci v ní jsou krásné, jako např. stany. Taky jde vidět zručnost lidí, co se o základnu starají, ať jde o praktickou kuchyň, saunu, lanovku nebo teplou sprchu... Tedy žilo se nám těch pár dní skvěle a užili jsme si to.

Honza Kubiček, Lavina Opava

Zpráva za Pecku 2021

Letos, jak už jsme zvyklí, se opět konal již dlouho očekávaný tábor Pecky ze Suchdolu nad Odrou. Krycí název pro tábor zněl „hra začíná“, ale šlo o velice známou filmovou předlohu Jumanji. Nejzajímavější změnou tábora byla nová lokalita tábořiště a navázání spolupráce s těšínským Klubem mladých Filadelfia. Tábořiště se nachází na kraji krásné vesnice Dolní Lomná v Beskydech. Disponuje přívodem pitné vody a zdrojem elektrické energie. Zázemí je moderní, čisté a dostačující pro středně velký tábor. Vybavení kuchyně rovněž odpovídá potřebám venkovního tábořiště. Ocenili jsme dostupnost zdravotních i potravinářských služeb. Příjemným zpestřením byl odpolední program místních dobrovolných hasičů. Na přípravě tábora se podílelo 10 vedoucích. Jeho součástí bylo také duchovní zamyšlení. Snažili jsme se dětem osvětlit evangelium a předat jim tím i naše zkušenosti s Bohem. Velký dík patří také Markovi za možnost být letos na jejich tábořišti a za jeho službu a zápal pro přípravu stanových táborů.

Velmi si vážíme vaší podpory a děkujeme za vše, co pro nás děláte!

Za tým vedoucích Kuba, Sbor BJB Suchdol nad Odrou

O Klubu mladých Filadelfia

Svou činnost neoficiálně zahájil v roce 1997 dobrovolnickým zorganizováním anglického kempu pro mladé. O dva roky později vzniklo stejnojmenné občanské sdružení. To kromě Českého Těšína začalo působit také v Karvině. Základnou je sbor Církve bratrské Český Těšín, ale členy klubu jsou i lidé mimo církev – například kamarádi a známí mladých křesťanů. Aktivit se v šesti klubech účastní více než 220 dětí a mladých lidí.

Festival v Hlučíně s podporou vodařů

Sešmáctý ročník festivalu Štěrkovna Open Music, který se konal poslední červencový víkend kvůli revitalizaci areálu Hlučínského jezera v areálu Landek Parku v Ostravě - Petřkovcích, letos přinesl i přes řadu omezení souvisejících s protipandemickými opatřeními atraktivní program. Kapacita areálu byla omezena na 5 000 návštěvníků, což vedlo organizátory z ekonomických důvodů k úpravě skladby vystupujících (nepřijel například Palo Habera).

Ne/konání festivalu provázela logicky v souvislosti s pandemickou situací v zemi během prvních měsíců roku 2021 poměrně dlouho vel-

ká nejistota. Informaci, že se festival v novém prostředí za jasně daných protiepidemiologických pravidel konat bude, zveřejnili organizátoři až na konci května.

To vše s tradičním partnerstvím vodárenské společnosti SmVaK Ostrava, která se mimo jiné vypůjčením potřebného zařízení podílela na distribuci pitné vody v areálu. Zaměstnanci vodárenské společnosti měli také možnost si koupit levnější vstupenky. Toho využilo několik desítek z nich a počet těch, kteří tuto nabídku reflektují, v tomto ohledu dlouhodobě roste.

Podpora stolního tenisu v Opavě

Dorostenci KST Slezan Opava působí v okresním přeboru mužů 3. třídy ve stolním tenisu. V průběhu letních prázdnin pilně trénovali a po roce koronavirových opatření v říjnu nastoupili k prvním soutěžním utkáním ve stolním tenisu okresního přeboru 3. třídy. A to také díky příspěvku SmVaK Ostrava v programu Plaveme v tom spolu! pro podporu aktivních zaměstnanců, kteří působí ve svém volném čase v neziskových organizacích.

Vedoucí Úpravny vody Podhradí, největšího úpravárenského provozu v moravskoslezském regionu, Marek Bereiter, který se o podporu pro oddíl zasloužil, působí v oddíle od roku 2019 a podílí se na tréninku dorostenců. Zároveň je hráčem divizní soutěže v družstvu KST Slezan Opava B.

Oddíl získal v letošním roce z vodárenského grantu podporu pro materiálové vybavení klubu, zejména příspěvek na soutěžní dresy a šortky pro dorostence. „Nové dresy, které zdobí logo společnosti SmVaK Ostrava, zvýší klubovou soudržnost dorostenců a přispějí k rozvoji pozitivních charakterových vlastností a návykům fair-play při soutěžních utkáních,“ říká vedoucí oddílu Jan Dzida. V roce 2019 vyhráli dorostenci okresní přebor ve své věkové kategorii. V roce 2020 byly všechny soutěže ve stolním tenisu a také tréninky bohužel pozastaveny z důvodu protikoronavirových opatření. V KST Slezan Opava působí zhruba čtyři desítky členů, dorostenců je téměř dvacet.

Badmintonisté v Žimrovicích s podporou vodařů

Letos v prvním červencovém týdnu se jako každý rok konalo tradiční kondiční soustředění badmintonového oddílu TJ Sokol Klimkovice pořádané v Areálu Dobré Pohody v Žimrovicích. Soustředění s názvem Žimrovice 2021 bylo otevřeno pro všechny sportovce, kteří měli zájem zlepšit svou kondici a naučit se něco nového.

Většinu účastníků tvořili hráči badmintonu z TJ Sokol Klimkovice, ale byli zde přítomni také zástupci dalších sportovních klubů nebo jiných sportovních odvětví, jako jsou například baseball, box a další. Akce se nakonec zúčastnilo téměř čtyřicet mladých sportovců.

Akce byla stejně jako v uplynulých letech podpořena v grantovém programu pro motivované zaměstnance vodárenské společnosti Plaveme v tom spolu! Vedoucí střediska vodovodních sítí Bílovec Karel Černík, který se o podporu pro oddíl zasloužil, působí v oddílu od roku 2010 a podílí se na organizaci akcí, jako jsou právě soustředění, turnaje nebo soutěže. Oddíl získal z vodárenského grantu prostředky na honorář pro kondičního trenéra Romana Kocourka, který se mohl během soustředění přípravě mladých badmintonistů po celou dobu věnovat. A na závěr mohl připravit extrémní adrenalinový RomanRace, který je pravidelně vyvrcholením celé akce.

„Cílem bylo dostat děti zpět do tréninkového procesu po nucené covidové pauze a připravit všechny na novou nadcházející sportovní sezónu. Trenéři si byli vědomi dlouhé pauzy, kdy nebylo možné sportovat, a k tomu bylo přizpůsobeno pozvolné tempo plánované zátěže. Program byl poskládán tak, aby se sportovci naučili, jak tréninkově pracovat v období nucené přestávky venku i domácím prostředí. Proto se děti pravidelně střídaly ve vedení tréninků, tvorbě tréninkového plánu, vždy pod dozorem a s poradenstvím hlavních trenérů,“ popisuje Karel Černík.

Další informace o soustředění včetně obsáhlé fotogalerie je možné najít na kondice2021.webnode.cz.

„Jsme přesvědčeni, že všichni účastníci si odnesou důležité poznatky, jak si poskládat jednoduchý trénink a že si odnesli dobrou přípravu do následující sezóny,“ říká Černík.

Pomoc vodařů pro děti s handicapem

Díky Marku Pisařovicovi ze Střediska vodovodních sítí Nový Jičín uspěla organizace ITY i v letošním ročníku grantového programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! Spolek získal finanční příspěvek na pořízení venkovní markýzy do Respitního centra s ambulantní odlehčovací službou.

Venkovní terasa se nachází na jižní straně objektu a při slunečných dnech je vystavena nadměrnému oslunění a vysokým teplotám. Instalace markýzy vytvořila stín a prostor pro relaxační aktivity dětí s handicapem během odlehčovacích služeb.

„Náš spolek poskytuje ve Starém Jičíně registrovanou sociální službu – odlehčovací služby pro rodiny pečující o děti s handicapem, zejména s poruchou autistického spektra. Pro rodiče je často naše služba jedinou možností, jak mohou vyřídit soukromé záležitosti, věnovat se plně svým zdravým dětem, načerpat tolik potřebné síly nebo si jen obyčejně odpočinout. V minulém roce jsme otevřeli Respitní centrum, kde je k dispozici ambulantní forma odlehčovací služby a dále zde pořádáme odlehčovací vícedenní pobyty. Ty připravujeme tak, aby vyhovovaly specifickým potřebám našich klientů – jednak se setkávají s lidmi, které znají a důvěřují jim, ale také pro ně připravujeme program, který u nich podněcuje rozvoj komunikačních dovedností, seberealizace a v rámci možností i soběstačnosti,“ vysvětluje místopředseda spolku Bohumír Večerek.

V loňském roce získal v programu Plaveme v tom spolu! spolek finanční podporu na nákup pračky se sušičkou, která umožní zvýšit kvalitu poskytování služeb a materiálně-technický provoz.

Co je ITY?

Spolek si dal za cíl podporu rodin pečujících o děti a osoby s poruchou autistického spektra a s kombinovaným handicapem (ve věku od 6 do 26 let).

Co spolek nabízí?

- odlehčovací služby – zajišťování osobní asistence a hlídání dětí v Respitním centru a nabídku vícedenního respitního hlídání
- konzultace v oblasti vzdělávání a chování osob s autismem
- vzdělávací aktivity pro rodiče i pedagogické pracovníky

Třetí ročník memoriálu Karla Valy se vydařil

Bowlingový turnaj na počest zesnulého kolegy a dlouholetého zaměstnance společnosti Karla Valy, který u SmVaK Ostrava pracoval neuvěřitelných padesát let, se uskutečnil 3. září v prostorech opavské hery a restaurace Raketa. První dva ročníky byly pořádány jen pro členy místní odborové organizace (ZO OS DLV SM. vodovody a kanalizace) vždy při příležitosti výroční schůze.

Odborová organizace se letos rozhodla třetí ročník upravit jako otevřený pro všechny zaměstnance, ale také pro kolegy ze společnosti VodoTech Opava.

„Na třech drahách soutěžilo šest žen a patnáct mužů, a to na tři kola. Celé klání probíhalo v družné a přátelské náladě. Všichni aktéři turnaje přislíbili účast v příštím ročníku, byli spokojeni s organizací turnaje,“ popisuje předseda místní odborové organizace a jeden z organizátorů akce Daniel Hůla. Ten spolu s druhým organizátorem, Petrem Valou, poděkoval vedení společnosti za poskytnutí věcných cen pro nejlepší hráče a finanční příspěvek, který byl využitý na pronájem hery. Podobné akce pomáhají podle organizátorů stmelovat kolektiv a jsou vhodnou příležitostí k diskuzi a setkání mimo pracoviště, jak k němu ve valné většině případů dochází.

Vodárenská podpora kynologie

Díky grantovému programu vodárenské společnosti mohl oddíl sportovní kynologie SKP Ostrava v loňském roce zrekonstruovat osvětlení areálu kynologického výcvikového prostoru ve Studénce. V letošním roce pak získala organizace podporu na nákup techniky pro ozvučení daného prostoru. To vše díky technikovi střediska Čistírny odpadních vod Nový Jičín Jiřímu Benešovi.

Náročný covidový rok

„Díky grantu jsme v loňském roce provedli rekonstrukci osvětlení výcvikové plochy. Stávající sloupky se nám podařilo vylepšit o nové 100 W LED svítidla včetně samostatného ovládání těchto reflektorů. Díky realizaci byl také zajištěn bezpečný přístup k novým elektrickým zásuvkám. Tím jsme splnili náš cíl v rámci osvětlení a bezpečnosti v oblasti elektroinstalace. Součástí rekonstrukce byly dva sloupky stávajícího osvětlení, které byly před rekonstrukcí osazeny pouze halogenovými svítilny - výbojkami, které spíše osvětlovaly blízký prostor v okolí svítidel. Během rekonstrukce jsme sloupky vybavili novými konzolami, na které jsme osadili 100 W LED svítidla se samostatným ovládáním a novými zásuvkami. Ostrým startem a záževným testem pro nové osvětlení měl být tradiční Obranný speciál SKP Ostrava v polovině loňského října. Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci se bohužel nekonal a byl přeložen na letošní rok.

Nové osvětlení využívají členové SKP Ostrava zabývající se klasickým výcvikem a moderním výcvikem, agility a individuálními požadavky napříč sportovní a služební kynologií,“ vysvětluje Beneš.

V letošním roce pak získala organizace příspěvek na ozvučení areálu. Nově tak mohlo být zakoupeno profesionální ozvučení společnosti Dexon složené z beden se stojany a mixážního pultu s třemi typy mikrofónů.

A s ohledem na lepší, i když nikoliv dobrou a bohužel postupně se zhoršující epidemiologickou situaci mohl areál 15. – 16. října ožít 27. ročníkem Obranného speciálu. „Jde o velmi náročný závod, kterého se účastní převážně psovodi ozbrojených složek z řad policie, celní správy a vězeňské služby. Společně s nimi změřili síly i psovodi samostatných kynologických organizací. Letošního ročníku se účastnili 3 psovodi v juniorské kategorii do 3 let věku psa a 16 psovodů v kategorii hlavní. Zastoupení tuzemských soutěživých doplnili letos 2 účastníci ze sousední Bratřiny,“ říká Beneš.

Náročný závod

První den závodu probíhají dvě disciplíny, které prověřují zkušenosti psů ve stížených podmínkách za tmy. K zadržení pachatele dochází ve vymezeném prostoru osvětleném pouze loučemi na vzdálenost přibližně 50 metrů. Pachatel se v první disciplíně snaží uniknout ve vymezeném prostoru a v druhé disciplíně se snaží psům jakkoliv vyhnout.

Dopolední blok druhého dne soutěže byl rozdělen do 4 částí. V areálu probíhala poslušnost dle Národního zkušebního řádu (Zkoušky všestranného výcviku psa 1. stupně). Zde psovodi prověřili své zkušenosti v ovladatelnosti psa, skoku šplhem, aportem a odložením s reakcí na 2 výstřely.

Další částí soutěže představoval revír v terénu, kde museli být nalezeni a zadrženi 2 pachatelé. Jeden při útěku a druhý při útoku na psovoda. Následoval revír v objektu, kde musel být nalezen skrytý pachatel. Obě disciplíny byly ztíženy časovým limitem pro bodové ohodnocení.

Foto: Václav Šíp

„Poslední část bloku byla zaměřena na případ při pochůzce. Zde byl psovod přepaden útočníkem a úkolem psa bylo rázně a rychle zlikvidovat útok. Dopolední blok byl zaměřen na likvidaci výtržnosti, při které soutěžící přichází do hlučné skupiny lidí a snaží se ji uklidnit. Při této situaci je však napaden skrytým útočníkem. V této fázi musí pes odrazit útok správného pachatele. Po likvidaci výtržnosti následovalo zadržení prchající osoby za ztížených podmínek – pes musel překonat bariéru a následně zakročit na vzdálenost cca 150 metrů. Poslední částí soutěže bylo kontrolní zadržení opět na vzdálenost 150 metrů, za střelby a protiútoky pachatele na psa,“ popisuje průběh soutěže Beneš.

Vítězem soutěže se stala obhájkyně minulého ročníku Michaela Ucháčová se svým belgickým ovčákem malinois Airbourne Gracious Support.

V průběhu soutěžení byla možnost přispět do sbírky Nadace policistů a hasičů, která pomáhá rodinám a dětem příslušníků, kteří při výkonu služby byli vážně zraněni, případně zemřeli. Sběrka byla tvořena formou slosovatelné bohaté tomboly a celý výtěžek putuje na konto Nadace.

Kynologické školení pro odečítače i laborantky

Zajímavou zkušenost mají za sebou zaměstnanci společnosti VodoTech, kteří v uplynulých dnech absolvovali kynologické školení Obrana proti psům. To vedla špičková psí školitelka Lenka Chmurová. Na pěti místech, kde společnost působí, mělo zhruba 80 zaměstnanců možnost se seznámit s tím, jak se chovat v případech, že se při odečítání laboratorních vzorků nebo při odečtech vodoměrů setkají s agresivním čtyřnohým hlídačem domu nebo zahrady.

„Odečítači vodoměrů i kolegyně z vodárenských laboratoří se při práci v terénu pravidelně setkávají s tím, že ačkoliv jim majitelé nemovitostí deklarují, že jejich hlídač je zavřený v kotci nebo přivázaný k boudě, případně, že rozhodně nic neudělá, tak po nich při vstupu na zahradu vystartuje rozzuřené zvíře. Napadení psem, nebo dokonce kousnutí nejsou něčím, s čím bychom se občas při naší práci nesetkávali. Proto jsme se rozhodli zaměstnancům pomoci v tom, aby získali především ti, kteří nejsou chovateli, základní znalosti a dovednosti, jak se v daných situacích chovat,“ vysvětluje ředitel VodoTech Radek Kaňok.

Jak poznat riziko

Školení mělo svou teoretickou i praktickou část, kdy si školitelka s sebou přivezla své dva perfektně vycvičené čtyřnohé pomocníky. Především mladý doberman budil již od pohledu respekt. Lektorka názorně předvedla, jak se z mazlivého psiho miláčka může během sekundy stát nebezpečná šelma. Zároveň vysvětlila základní parametry toho, jak se v dané situaci chovat a jak eliminovat rizika, která z této nebezpečné situace plynou. Vysvětlila také to, z jakých fyzických projevů psa je možné usoudit, že je nervózní, necítí se komfortně, případně cítí ohrožení, které může vést k obranné reakci.

„Školení mělo mezi našimi zaměstnanci velký úspěch a pevně věřím, že bude při každodenní práci v terénu přínosné a eliminujeme počet negativních událostí, s nimiž se při návštěvě nemovitostí našich odběratelů setkáváme,“ uzavírá Kaňok.

Lenka Chmurová se věnuje kynologii od svých 14 let a její záliba postupně přerostla v zaměstnání. Od roku 2002 provozuje psí školu, kde cvičí

čtyřnohé kamarády všech plemen. Před deseti lety získala titul Mistr sportu. Několikrát se se svými psy kvalifikovala na mistrovství světa, opakovaně se se svými svěřenci stala Šampionem Českého kynologického svazu a Moravskoslezského kynologického svazu. Působí také jako soudce psích soutěží nejen v České republice, ale i v zahraničí. Zaměstnanci VodoTech tak dostali informace od opravdové odbornice na psí duši.

Doubravská oslava s podporou vodařů

Po nutnosti odložit kvůli pandemické situaci každoroční předvánoční oslavy se po roce vrátil do Doubravy kulturní život. A to díky oslavám 792. výročí založení této v posledním století především hornické obce. A společnost SmVaK Ostrava byla jako pravidelný partner společenského života v ní u toho. 14. srpna se navíc vydařilo počasí, takže bohatý kulturní program, stejně jako zábava pro ty nejmenší mohly proběhnout za velké účasti obyvatel Doubravy, ale i okolních obcí.

Vystoupili například Olympic revival, Tereza Mašková nebo Sebastien. Děti se bavily během CYKLOWorkshopu, malování na obličej nebo ve vlasovém studiu, výtvarné dílně, na kolotoči nebo skákacím hradu.

Jako zajímavost připomeňme tradiční soutěž v pojídání velkých párků. Letošní vítěz jich dokázal spořádat osm za 3 minuty a 39 sekund, čímž mu dosavadní rekord z roku 2019 unikl o necelou půlminutu.

Mládežnická házená

Na konci srpna proběhl v Karvině tradiční mezinárodní turnaj mladých házenkářů Karviná Cup. Společnost SmVaK Ostrava je dlouhodobým partnerem mládežnické házené v Karvině. V kategorii U16 zvítězil tým z Lovosic, na druhé příčce se umístilo družstvo z polských Kielců a na třetím hráči německých Drážďan. Domácí borci skončili v silné mezinárodní konkurenci na čtvrtém místě z pěti zúčastněných týmů. Nejlepším hráčem se stal domácí Ondřej Krawczuk. V kategorii U 18 obsadili domácí hráči druhou příčku za týmem Górnik Zabrze, třetí skončili hráči Drážďan.

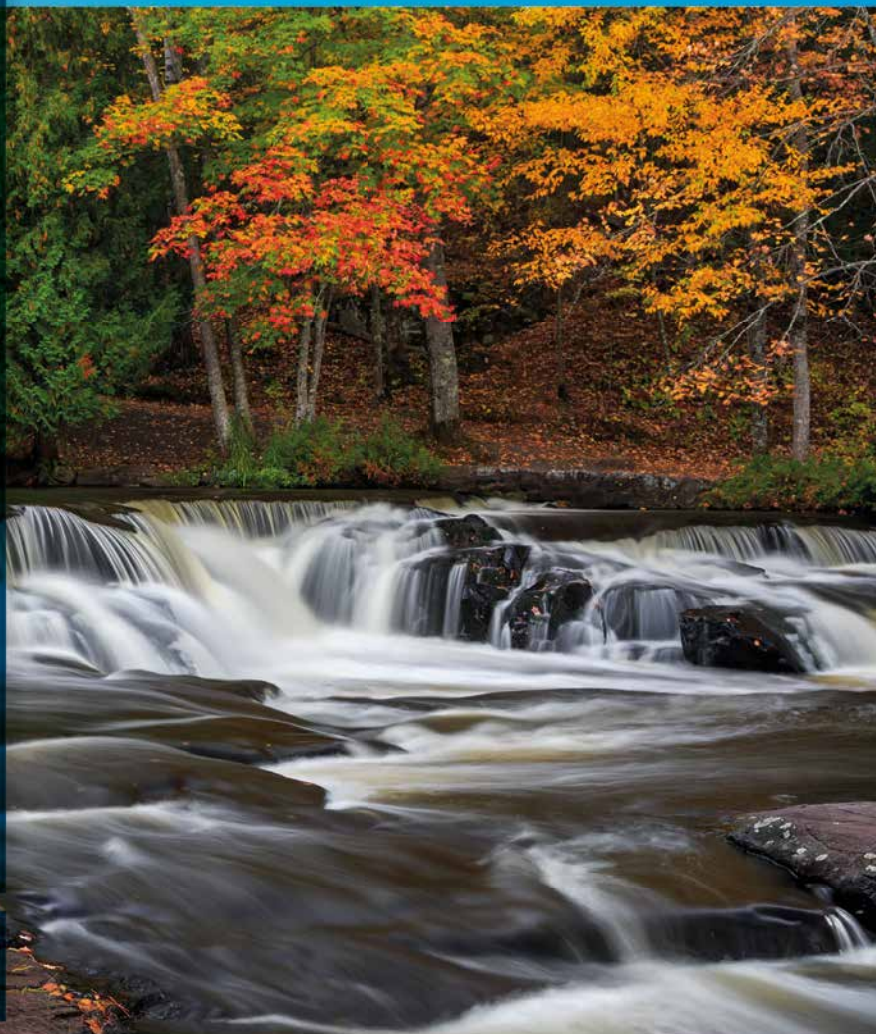
Házenkářský klub byl v Karvině založen již v roce 1955 jako klub pro hornické učně. Jedná se o jeden z nejslavnějších klubů v naší zemi. Prakticky hned po svém založení se dostal do české špičky. Klub se stal dvakrát mistrem Československa a jedenáctkrát mistrem ČR, kterou opanoval především v prvním desetiletí 21. století. Klub se proslavil péčí o házenkářskou mládež, z níž vzešla řada československých a následně českých reprezentantů.

Z první ruky vydává: SmVaK Ostrava a.s., 28. října 1235/169, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory • šéfredaktor: Mgr. Marek Síbrt • předseda výkonné redakční rady: Ing. Anatol Pšenička • redakční rada: Ing. Milan Koníř, Ing. Petr Šváb • grafická úprava: alesnowak.cz • kontakt: marek.sibr@smvak.cz • evidenční číslo: MK ČR E 22377

Dejte o sobě
vědět ve světě
vodarenstvi.cz

Vzdělávací a informační portál:
vše o nejcennější surovině na jednom místě

Nabídka spolupráce s portálem www.vodarenstvi.cz

KDO JSME?

- Nejvýznamnější vodárenský server v České republice nabízí spolupráci Vaší společnosti
- Nezávislý zdroj informací a zpravodajství o oboru obsahující sekce pro laiky, odborníky, techniky i management
- Přináší každodenní zpravodajství z České republiky i ze zahraničí
- 10 tisíc přístupů měsíčně
- Nová grafická i obsahová podoba portálu od února 2017
- Portál s podporou vodárenských společností a dalších oborových organizací (SOVAK ČR a další) provozuje nezisková organizace zaměřující se na vzdělávání EduLudus (www.eduludus.cz)
- Záběr portálu se postupně rozšiřuje o další sekce
- Portál je aktualizován na každodenní bázi několika příspěvky

CO NABÍZÍME?

- Partneri můžou inzerovat formou banneru s proklíkem na vlastní korporátní nebo produktové stránky
- Je možné zadávat textovou placenou inzerci a PR články
- Jako protiplnění server mimo jiné zveřejní informace o novinkách, aktuálním dění nebo technických řešení partnerů. Zasláné podklady jsou redakci upraveny do novinářské podoby dle domluvy s klientem
- Ceny jsou stanoveny dle individuální domluvy v závislosti na dlouhodobosti kampaně, rozsahu inzerce a dalších parametrech
- Inzerce již od 3 000 Kč za banner měsíčně dle dohody
- O vašich produktech, službách a aktivitách se dozvědí všichni, kdo působí v českém vodárenství, ale také laická veřejnost

Stavomontážní práce ve vysoké kvalitě a za zajímavou cenu od SmVaK Ostrava!

- Nabízíme stavební a montážní práce spolu s komplexní dodávkou materiálu
- Disponujeme potřebným technickým vybavením a vysoce kvalifikovanými pracovníky s potřebnými osvědčeními a zkouškami
- Řídíme se přísnými standardy z hlediska spolehlivosti a kvality
- Používáme materiály splňující přísné technické i hygienické standardy
- Zaručujeme bezproblémové předání díla pro udělení kolaudačního souhlasu
- Přerušeni dodávky pitné vody koordinujeme s provozovatelem
- Společnost disponuje vlastní akreditovanou laboratoří pro analýzu vody

Co umíme a nabízíme

- Zpracování projektové dokumentace pro všechny stupně stavebního řízení
- Montážní práce v oblasti vodovodů a kanalizací
- Výkopové práce
- Stavební práce v oblasti vodovodů
- Výměny vodoměrů

Provádíme

- Výstavbu nových vodovodních řadů, zajištění potřebných podkladů pro kolaudaci, zajištění provozování vystavených řadů
- Výstavbu suchovodů – operativní řešení v případě potřeby zásobování vodou – včetně podkladů potřebných pro zprovoznění
- Výstavbu přeložek vodovodů včetně zajištění podkladů a předání díla
- Protlaky pod komunikacemi
- Výměny vodovodních přípojek – včetně výkopových prací a administrativy
- Rekonstrukce vnitřních vodovodů uložených v zemi
- Opravy stávajících technologií v manipulačních prostorách šachet a vodojemů
- Opravy havárií vodovodních řadů včetně provádění výkopových prací, zajištění vyjádření existence sítí ostatních správců

Zajistíme

- Výměny vodoměrů – přezkoušení včetně demontáže a osazení nového, komunikace s odběrateli, vyhotovení plánu výměn pro obce (včetně operativního zapůjčení vodoměrů po dobu oprav)
- Pronájem vodoměrů
- Výstavbu požárních odběrů – hydrantů včetně vodoměrné šachty

Kontakty:

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.
28. října 1235/169, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory
Zákaznická linka: 800 292 400
E-mail: stavby@smvak.cz

Cenovou nabídku připravíme přímo na míru na základě Vašich požadavků!